

AAN DE RAND

Uitgave van het
PSC ANTWERPEN v.z.w.
Lange Stuivenbergstraat 54, 2060 Antwerpen

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT 2024 | JULI - AUGUSTUS - SEPTEMBER

Nr. 203
www.psc-antwerpen.be

bpost

PB-PP | B- 714
BELGIE(N)-BELGIQUE

**ALS MORGEN BETER WORDT DAN
VANDAAG, WORD JE STERKER**

EEN THUIS VOOR MEER DAN ÉÉN DAG...

Dat is de titel van het boek dat we tien jaar geleden publiceerden n.a.v. het 75 jarige bestaan van onze vzw “Het Werk der Daklozen”. Daarmee wilden we ruimte creëren om mensen een thuis te bieden in een warme samenleving. Maar de maatschappelijke realiteit en de bereidheid om thuisloosheid aan te pakken is problematischer geworden. Sociale huisvesting is eerder een gunst dan een recht geworden, betoogt Eric Nijsmans in dit nummer.

Meer sociale woningen zijn een absolute noodzaak! De vorige Vlaamse regering verzuimde haar verantwoordelijkheid daarvoor op te nemen. Uit de voorlopige nota's van de nieuwe regering blijken de ambities op dit vlak

ondermaats. Daarom verbouwen we met het PSC op onze site in De Plataan zelf vierendertig wooneenheden voor erkende vluchtelingen. Dat doen we trouwens op een klimaatvriendelijke manier zoals onze voorzitter Koen Kinsbergen verderop toelicht.

We hebben extra mensen nodig in onderwijs, zorg en diverse economische sectoren. Toch krimpt de bereidheid om migranten te verwelkomen, hen een thuis en kansen te geven. In een interview dat Petra Schipper afnam van een bewoonster vernemen we hoe dat haar nieuwe groeikansen geeft...

Bob Cools

GETUIGENIS VAN EEN NIEUWE BEWOONSTER:

Sinds april woont Miheret in De Plataan. Ze was onze tweede bewoonster en kwam terwijl er nog volop de laatste hand aan haar woonst werd gelegd. Maar dat was oké voor haar. Helemaal vanuit het asielcentrum in Namen was ze maar wat blij dat ze in Antwerpen kon landen. Waarom Antwerpen? Omdat zij hier al een netwerk gevonden had. Maar dat is voor straks.

Wie is Miheret? Ze schenkt mij in haar gezellige woonunit een heerlijk zomerdrankje in van eigen makelij: fris water met gember, komkommer, citrusfruit en munt en vertelt mij haar verhaal.

Miheret is 34 jaar, dochter van een Eritrese en een Ethiopische ouder. De spanningen tussen deze beide volken waren haar dagelijkse realiteit in Eritrea. Samen met haar moeder, broer en zus zochten ze betere oorden op en ze belandden in Soedan. Vandaar reisde Miheret zelf, toen inmiddels 17 jaar, verder met nog een aantal jongeren. Athene werd 12 jaar lang haar nieuwe thuis. Ze leerde Grieks, huurde een woonruimte, werkte in de kinderopvang en genoot van de fijne cultuur en vriendschappen. Maar de economie en het maatschappelijk systeem in Griekenland boden haar geen toekomst. Geen duurzame verblijfsvergunning, dus geen perspectief ook om te trouwen, een gezin op te bouwen en haar kinderen kansen te bieden. Ze trok verder en kwam in België, waar ze dankzij een goede advocaat vrij snel “positief” kreeg. Maar ja, vind dan maar eens een woonst. Ze zocht tevergeefs, maar moest wel het asielcentrum uit. Spannend.

Maar er openden zich nog deuren voor haar. Miheret is diepgelovig. “God means everything to me”, zegt ze. Daaruit haalt ze haar kracht en moed. De kerkgemeenschap is dan ook belangrijk voor haar. Via YouTube kende ze al jaren een bekende Eritrese pastor – die in Antwerpen de Ethiopische kerk leidt. Het was voor haar dus de moeite waard om vanuit Namen in Antwerpen te kerken. Die kerkgemeenschap komt samen in een

protestantse kerk en daar leerde ze Tedla en ook Koen Kinsbergen kennen, en zo was de puzzel snel gelegd. In De Plataan zijn we blij met zo'n wijze, intelligente jonge vrouw die het prima vindt om een gang te delen met andere jongvolwassenen en jongeren van diverse migratieachtergrond.

Een woonst, wat dat betekent? “Vanaf dan heb je geen stress meer”, vertelt ze. “Als morgen beter wordt dan vandaag, kun je sterker worden. Als je niet meer van de ene dag in de andere moet leven, kun je iets opbouwen en plannen maken.” En zo leert ze Nederlands (nog een ander schrift dan Tigrinya en Grieks!!), wordt ze goed begeleid om in de kinderopvang te kunnen gaan werken en ... heeft ze een aanstaande gevonden met wie ze haar persoonlijke toekomst wil delen! Miheret is gelukkig. Ze kan nu genieten van gewoon 's onze mooie stad te ontdekken en van eenvoudige dingen zoals hoe mensen hun hondje uitlaten.

Ze is dankbaar voor alle hulpvaardigheid die ze tegenkomt, bij maatschappelijk assistenten, bij mensen van de kerk, en bij haar medebewoners. Deze woonvorm kan ze zeker aanbevelen. Laatst was ze ziek en haar overbuurvrouw kwam kloppen en bracht haar vitaminen en flessen water. Wat fijn! En de daklozen in de inloop op het gelijkvloers? Daar maakt ze op de stoep soms een praatje mee ... in het Arabisch. “Deze mensen hebben menselijkheid en hulp nodig net zoals ik dat had”, zegt ze. “Het betekent zoveel als mensen je iets aanbieden om de dag mee door te komen en om volgende stappen te zetten. Goed samenleven moet bij jezelf beginnen”, vindt Miheret. “Als je mensen liefde geeft, krijg je liefde terug, en dat begint soms bij “hallo” zeggen en naar iemand vragen en luisteren. Wat ik het liefste wil is een goede vrouw zijn, een goed voorbeeld, en zo goed doen in dit land. Moge God België zegenen.”

Dank je wel, Miheret. En jou.

Petra Schipper

ENERGIETRANSITIE IN DE PLATAAN

Onze site in de Blindenstraat 6-8 had jaarlijks een extreem hoog energieverbruik van ongeveer 800.000 kWh. Daarom hebben we besloten een ambitieuze stap te zetten richting duurzaamheid. Het gebruik van inefficiënte gas- en elektrische verwarmingssystemen, problemen met de gasvoorziening en de wens om minder afhankelijk te worden van Russisch gas, hebben geleid tot de beslissing om volledig over te schakelen op elektrische energie.

Duurzame investeringen

Om deze energietransitie te realiseren, nemen we diverse maatregelen:

- **Zonnepanelen en batterijen:** Er wordt voor 100 kW aan zonnepanelen geïnstalleerd, aangevuld met 50 kW aan batterijen. Deze systemen zullen werken met 15-minutentarieven en intelligente energieopslag, waardoor energie kan worden opgeslagen wanneer de prijzen laag zijn en het netwerk beter gestabiliseerd wordt.
- **Warmtepompboilers:** Elf warmtepompboilers, elk met een capaciteit van 200 liter en een individuele energieopslagcapaciteit van 8 kW, worden geïnstalleerd, wat neerkomt op een totale capaciteit van 88 kW.
- **Verwarming en koeling:** Vijf lucht/lucht warmtepompen zullen de verwarming en koeling voor de 34 wooneenheden van het gebouw verzekeren. Dit wordt beheerd door een geavanceerd systeem dat het energieverbruik per kamer monitort en optimaliseert, met als doel het verbruik te beperken tot maximaal 1.000 kWh per unit, ofwel 34.000 kWh in totaal.

Efficiënt energiegebruik

Naast de bovengenoemde installaties, zullen de andere activiteiten binnen het complex (zoals een sociale bakkerij en een industriële keuken die dagelijks tot 300 maaltijden serveert) naar schatting 55.000 kWh per jaar verbruiken. Het totale jaarlijkse elektriciteitsverbruik van de site zal naar verwachting 89.000 kWh bedragen, met een gemiddeld dagelijks verbruik van 120 kWh.

De geplande zonne-energieproductie van 100.000 kWh per jaar en de 50 kW aan batterijen zullen in grote mate voldoen aan de energiebehoeften van het complex. Toch zal er naar schatting nog 50.000 kWh aan gas verbruikt worden voor industriële toepassingen in de keukens die niet eenvoudig omgezet kunnen worden naar elektrische energie.

Financiële overwegingen en CO₂-reductie

De totale investering voor deze energietransitie bedraagt 219.600 euro, verdeeld over:

- **Zonnepanelen en batterijopslag:** 100.000 euro
- **Warmtepompen:** 80.000 euro
- **Warmtepompboilers:** 39.600 euro (11 boilers à 3.600 euro)

Deze duurzame transitie zal resulteren in een aanzienlijke CO₂-reductie van 125 ton per jaar, gebaseerd op het energieverbruik van 2022-2023. Bovendien zullen alle ingekochte elektrische energiebronnen groen zijn, wat de milieuvriendelijke impact van het project verder versterkt.

Voordelen voor bewoners

De energietransitie biedt niet alleen milieuvoordelen, maar resulteert ook in lagere overheadkosten voor de bewoners. De totale maandelijkse kosten, inclusief snel internet, elektriciteit, water en vuilnisophaling, zullen slechts € 25 per maand bedragen.

Met deze gedurfde stap naar een duurzame toekomst laten we zien dat energietransitie niet alleen noodzakelijk, maar ook haalbaar en voordelig is voor zowel de bewoners als het milieu.

Koen Kinsbergen

IS HET VERWERVEN VAN EEN SOCIALE HUURWONING EEN RECHT OF EEN GUNST?

Eric Nysmans, directeur Welzijnszorg Kempen, schreef een opmerkelijke opinietekst over het beleid rond sociale woninghuur. Hij is lid van de christelijk geïnspireerde denktank Logia. Deze bijdrage verscheen op 21 juli 2024 in Knack.

Iedereen slaagt erin op eigen kracht een kwaliteitsvolle en betaalbare woning te vinden. Mensen met beperkte financiële middelen, waaronder mensen met beperkte sociale en mentale vaardigheden of van allochtone origine, hebben het bijzonder lastig om een betaalbare woning te vinden, ook op de huurmarkt. Zeker als zij niet kunnen rekenen op een netwerk of familie die hen financieel kan ondersteunen.

Sociale huur kan voor deze mensen een belangrijke ondersteuning zijn. Dit systeem, beheerd door woonmaatschappijen, zorgt voor eerlijke toewijzing van woningen en betaalbare huurprijzen voor kwaliteitsvolle woningen. We mogen hier in Vlaanderen best trots op zijn: wij hebben in België een uiterst goed uitgebouwde sociale zekerheid, gebouwd op het principe van solidariteit.

Fundamenteel aan de discussie over betaalbaar wonen gaan de volgende vragen vooraf: Is het verwerven

van een sociale huurwoning een recht of een gunst? Worden sociale huurders als volwaardige bewoners – met plichten maar ook zekere rechten – beschouwd? Welke maatschappij wensen wij mee uit te bouwen: een duurzame, verbonden samenleving, of een zakelijke samenleving?

Er is al jaren een soort instrumentalisering van huisvesting aan de gang: het efficiëntie-denken op organisatieniveau dreigt de bovenhand te halen zonder dat maatschappelijke en individuele kosten in rekening worden gebracht.

Het woord woning heeft dezelfde stam als gewoon en gewoonte. Een thuis biedt niet alleen fysieke veiligheid, maar vooral mentale bescherming. Mensen hebben eerst een stabiele huisvesting nodig voordat de gewone activiteiten in het dagelijks leven en andere problemen worden aangepakt, zoals trauma's bij vluchtelingen, of het zoeken naar werk bij werklozen.

Tekorten en wachtlijsten

Het algemene kader in ons land is dus goed, maar toch zijn er enkele prangende problemen. Zo botsen we vandaag bijvoorbeeld heel hard op het enorme tekort aan sociale huurwoningen, met lange wachtlijsten tot gevolg. Het zijn de lange wachtlijsten, die onzekerheid creëren bij mensen die dringend op zoek zijn naar een betaalbare woning. Eind 2022 stonden er 176.026 mensen op de wachtlijst en duurde de toewijzing van een woning gemiddeld bijna 1500 dagen, omgerekend iets meer dan 4 volle jaren. Vaak is het huren van een sociale woning een dringende aangelegenheid.

Om deze wachtlijsten in te korten zijn er meerdere strategieën mogelijk.

Men zou als remedie voor dit probleem meer sociale huurwoningen kunnen bouwen. Een andere mogelijkheid zou het beperken zijn van de potentiële kandidaten. Natuurlijk zijn hier ook veel nadelen aan verbonden: hoe maak je het onderscheid? Nog strengere toelatingsvoorwaarden hanteren, meer drempels die ingebouwd worden,... De politieke beslissing die binnen de vorige legislatuur genomen is, is het beperken van de duurtijd waarin men in een sociale woning mag wonen. Dit brengt toch wel serieuze consequenties met zich mee. Omwille van hun intrinsieke kwetsbaarheid eindigt voor velen de sociale huur niet bij de toewijzing van de woning. Een woning alleen helpt die mensen dan niet vooruit: ze moeten er kunnen aarden, zich er thuis voelen, de moed vinden om werk te zoeken en een constructief leven uit te bouwen. Daar is veel ondersteuning bij nodig. We moeten ons beleid dus niet afstemmen op de beperkte groep die erin slaagt uit hun penibele situatie te ontsnappen, we moeten een beleid creëren dat afgestemd is op een kwetsbare groep mensen die huisvesting én ondersteuning op allerlei vlakken nodig hebben op lange termijn. Een tijdsbeperking zetten op sociaal huren dreigt een beleid te worden dat water naar de zee draagt.

Een stabiele thuis als basis voor verbondenheid

In zijn magistrale encycliek Laudato Si ('Geprezen zijt Gij' uit 2015) pleit paus Franciscus om duurzaamheid uit te bouwen in elke vorm van samenleven en in de zorg voor onze planeet, wat in het bijzonder noodzakelijk is voor de meest kwetsbaren.

Het is bemoedigend en een grote meerwaarde dat Vlaanderen sterk inzet op zorgzame buurten. In een Zorgzame Buurt 'wonen mensen comfortabel in hun woning of vertrouwde buurt, waar jong en oud elkaar kennen en helpen.' Hoe rijm je dit met een mogelijk gedwongen verhuis uit een vertrouwde buurt? Het is tekenend voor een verkokerd Vlaams beleid, waar ook op het vlak van het hele woonbeleid een samenhang ontbreekt tussen de verschillende beleidsdomeinen en -lijnen.

De huidige Vlaamse regeringsonderhandelaars hebben duidelijk al te kennen gegeven dat men hier vanaf wil, dit zou een zeer goede zaak zijn.

Ik nodig je uit om eens stil te staan bij wat het betekent om ergens te wonen en je ergens thuis te voelen. Hoewel dit voor iedereen anders is, zijn er fundamentele gemeenschappelijke kenmerken. Voor velen is een huis ook een 'thuis', een plek waar ze continuïteit en stabiliteit ervaren en waar ze tot rust kunnen komen. We voelen ons thuis als we vertrouwd zijn met onze omgeving. Descartes zou ook gezegd kunnen hebben: "Ik woon, dus ik ben."

Vandaag dreigt wonen een vluchtige betekenis te krijgen, waarbij mensen zich voortdurend moeten aanpassen aan nieuwe omgevingen en situaties. De meeste mensen vrezen herhuisvesting, vooral wanneer dit niet vrijwillig gebeurt. Daarom is het volgens mij geen goed idee om de duur waarin mensen in een sociale woning mogen wonen te beperken. Langdurig op een specifieke plaats kunnen wonen, laat een mens echt mens worden.

Postmoderne waarden zoals flexibiliteit en vluchtigheid doen ons vervreemden van wie we zijn. De eenzaamheidspandemie is hier het sprekende bewijs van. Een stabiele thuis biedt verbondenheid, geborgenheid en continuïteit.

Hier is het gekende spreekwoord treffend: 'beter één goede buur dan tien verre vrienden'. Thuiskomen heeft niet alleen te maken met het huis op zich, maar ook met de mensen die in de buurt wonen en op wie je kan rekenen. Het gaat om vriendjes met wie je kinderen in de buurt spelen, de bakker die je na een tijdje als vriend beschouwt en burens die je uit de nood helpen met een extra ei tot zelfs een ritje naar de dokter.

Slotevent met receptie
OMGAAN MET RELIGIEUS EN LEVENSBESCHOUWELIJK GEÏNSPIREERDE SOLIDARITEIT IN VLAANDEREN
Donderdag 10 oktober
10.00 - 18.00 uur
Klooster van de Grauwzusters
Lange Sint-Annastraat, 2000 Antwerpen

Naar meer complementariteit tussen religieuze en niet-religieuze instanties in het verlenen van ondersteuning

Meer informatie over het boek

accoshop.be

Het Soligion-team deed vier jaar onderzoek naar religieus en levensbeschouwelijk geïnspireerde solidariteit in Vlaanderen.

Ben je benieuwd naar de belangrijkste bevindingen van het onderzoek? Kom de publicatie van ons onderzoek *God in de welvoortstaat* viëren met ons!

Programma

9.30 - 10.00 uur: onthaal met koffie
10.00 - 10.35 uur: verwelkoming
10.35 - 12.30 uur: voormiddagsgesies - diversiteit van levensbeschouwelijk solidariteitslandschap en samenwerking in beeld en koffiepauze
12.30 - 13.30 uur: middagpauze
13.30 - 16.30 uur: namiddagsgesies - panel over good practices en handvatten, eindreflectie en aanbevelingen
16.30 - 18.00 uur: receptie

Schrijf je in!

Surf naar <https://forms.uantwerpen.be/nl/fachw/soligion-eindevent/>

DURF JIJ DE UITDAGING AAN? TEST JE KENNIS MET DE GROTE MIGRATIEQUIZ!

Ben jij klaar om je kennis over een van de meest besproken thema's vandaag op de proef te stellen? Migratie - het is overal in het nieuws, op sociale media, en ja, ook aan onze keukentafels. Maar hoeveel weten we er nu echt van? We nodigen je uit om deel te nemen aan de Grote Migratiequiz. Dit is jouw kans om op een interactieve manier meer te leren, je bewustzijn te vergroten en misschien zelfs je vrienden te verrassen met je inzichten.

Waarom zou je meedoen?

- **Test je kennis:** Weet je echt zoveel als je denkt over migratie?
- **Leer bij:** Ontdek nieuwe feiten en perspectieven die je blik zullen verruimen.
- **Maak impact:** Jouw deelname betekent een stap vooruit in de richting van een beter begrip en meer solidariteit.

Hoe werkt het?

Op deze link: <https://vluchtelingenwerk.be/nieuws/test-je-kennis-met-de-grote-migratiequiz> beantwoord je de 8 vragen en zie je direct hoe je scoort. Tevreden met je resultaat? Deel het met je vrienden en daag ze uit om het beter te doen. Wil je de juiste antwoorden en nog meer leren? Laat dan je e-mailadres achter en duik dieper in de wereld van migratie.

Doe meer dan alleen de quiz

- **Deel je score:** Laat zien dat je betrokken bent en inspireer anderen.
- **Verdiep je verder:** Ontdek hoe jouw stem en betrokkenheid cruciaal zijn voor een realistisch en toekomstbestendig migratiebeleid.

Leer meer: We staan op een kruispunt als het gaat om migratie en jouw stem telt meer dan ooit. Dit is jouw kans om niet alleen geïnformeerd te zijn, maar ook een geïnformeerde bijdrage te leveren aan het debat.

REAGEREN KAN

Hebt u vragen of bedenkingen? Wilt u gewoon uw mening of een gedachte kwijt?

U kan steeds reageren via info@psc-antwerpen.be
of via telefoon: **0486/12 50 44** (contactpersoon Petra Schipper).

Als u de voorkeur geeft aan pen en papier dan treft u ons op

PSC Antwerpen vzw, Aan de Rand, t.a.v. Petra Schipper
Lange Stuivenbergstraat 54, 2060 Antwerpen.

U KAN ONS HELPEN door ons project 'renovatie van gebouwen WDD' financieel te steunen.
Wij danken u voor elke gift, hoe klein deze ook mag zijn!

VOOR GIFTEN ONDER 40 EURO EN/OF INDIEN U GEEN FISCAAL ATTEST WENST, kan u storten op rekening:

Bankrekening IBAN BE23 4127 1725 8191

van HET WERK DER DAKLOZEN, BLINDESTRAAT 6, 2000 ANTWERPEN

* * * * *

GIFTEN VANAF 40 EURO KAN U (BINNEN EENZELFDE BUGERLIJK JAAR) AFTREKKEN VAN UW BELASTINGEN.

Hiervoor hebt u een fiscaal attest nodig. Dit attest kan u enkel bekomen als u stort op onze EIGEN PROJECTREKENING binnen de Koning Boudewijnstichting. De Stichting verleent de wettelijke fiscale vrijstelling aan schenkers die via onze eigen projectrekening giften doen.

U kan storten op rekening:

Bankrekening BE10 0000 0000 0404

van KONING BOUDEWIJNSTICHTING, BREDERODESTRAAT 21, 1000 BRUSSEL

Mededeling: 623/3706/30039